

Motion till riksdagen 2013/14:Ub21

**av Jabar Amin m.fl. (MP)
med anledning av prop. 2013/14:220**

Ändrade regler om introduktionsperiod och legitimation för lärare och förskollärare

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av statlig samordning för att garantera varje ny lärare en introduktionsperiod.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att fullt ut finansiera reformen om lärarlegitimation och introduktionsperiod för nya lärare.

Motivering

Propositionen innebär att regeringen justerar eller backar från tidigare positioner utifrån sådant som lärarfacken identifierat under en längre tid, och i flera fall påpekat redan innan reformerna drevs igenom. Även Miljöpartiet har tidigare påpekat bristerna i regeringens hantering av lärarlegitimationen.

Det är rimligt, som regeringen nu föreslår, att det främst är lärosätenas ansvar att de lärare som examineras uppfyller kraven på lämplighet enligt examinationsordningen. Huvudmännens ansvar inkluderar, menar vi, att säkerställa att de som examineras får en bra introduktion till läraryrket genom en introduktionsperiod där varje ny lärare får en mentor under sitt första år på jobbet.

Introduktionsperiod för nya lärare

Gällande introduktionsåret har Miljöpartiet tidigare påpekat att skolhuvudmännen fick mycket otydlig information om vad en introduktionsperiod skulle innehålla och ingen myndighet har haft i ansvar att se till att det finns platser till alla studenter. Detta gäller fortfarande. Den av regeringen lagda

Fel! Okänt namn på dokumenttypen: FEEDBACK

propositionen svarar inte mot dessa krav. Miljöpartiet är fortfarande av den uppfattningen att Skolverket borde få i uppdrag att utarbeta föreskrifter för ökad kvalitet i introduktionsåret samt att samordna och därmed garantera att varje nyexaminerad lärare får den introduktionsperiod som han eller hon har rätt till. Under 2013 presenterade Lärarförbundet siffror som visade att endast sex av tio nyexaminerade lärare har fått en introduktionsperiod. Det är för få och dessutom krävs det att de nyexaminerade lärare som får en introduktionsanställning också får tid avsatt för samtal och förberedelser med sin mentor. Detsamma gäller de lärare som blir mentorer, de behöver också få möjlighet att avsätta tid till det.

Förändringen som nu föreslås av regeringen att huvudmännens nuvarande skyldighet att ge en anställd lärare eller förskollärare en introduktionsperiod vid begäran, ska ersättas med en skyldighet att alltid göra så, kommer inte ge varje ny lärare en bra introduktion. I praktiken har det hela tiden varit ett krav eftersom introduktionsperioden varit obligatorisk för att få legitimation. Förändringen kommer inte att säkerställa att det finns tillräckligt med mentorer och att dessa får tillräckligt med tid i sina tjänster för att vara bra mentorer.

Det krävs en tydligare samordning och tydligare garantier från staten att detta sker. Det uppdrag som Skolinspektionen har fått avseende en granskning av hur huvudmännen tillhandahåller introduktionsperioden för nya lärare är därför förknippat med svårigheter då det saknas tillräckliga riktlinjer att utgå från. Dessutom fick myndigheten uppdraget innan propositionen om förändringar i frågan blev klar. Därmed är frågan om garanti och kvalitet gällande introduktionsperioden fortfarande obesvarad av regeringen. Vad som här anförs om vikten av statlig samordning av introduktionsperioder för nya lärare ger riksdagen regeringen till känna.

Finansiering

Reformen om lärarlegitimation och introduktionsperiod har alltså varit starkt underfinansierad. Utredningen föreslog från början att det kommer att krävas 407 miljoner, ändå anslog regeringen enbart 256 miljoner kronor till reformen. Regeringen gör nu återigen bedömningen att det inte krävs mer resurser, trots att man skärper kraven. Då är det klart att det knappast blir en reform i fortsättningen heller där mentorer, nya lärare och skola får tid och möjlighet att genomföra sitt uppdrag. Regeringen har ett ansvar att se till att de reformer de presenterar också har förutsättningar att genomföras på ett ändamålsenligt sätt. Så är inte fallet i denna fråga. Miljöpartiet har tidigare lagt yrkanden i riksdagen om en finansieringsplan för lärarlegitimationen och introduktionsperioden, som också fått stöd av riksdagen, men regeringen har ännu inte uppfyllt det kravet. Därmed behöver regeringen se över finansieringen av introduktionsperioden ytterligare. Vad som här anförs om vikten av att fullt ut finansiera reformer tillkännager riksdagen för regeringen.

Skolverket och Skolinspektionen har i sina remissvar uttryckt att de förändringar, som medger för lärosätena att ta ett tydligare ansvar för att de som genomgår lärarutbildning och examineras är lämpliga för läraryrket, borde ha

varit på plats redan. Detta är fullt rimligt. De försöksverksamheter som nu genomförs med exempelvis lämplighetsprov borde ha kommit i samband med den nya lärarutbildningen, som i sin tur borde ha kommit i samband med lagen om lärarlegitimation. I stället för att ta ansvar för en sammanhållen strategi för att få fler att vilja bli lärare, öka kvaliteten i lärarutbildningen och att rätt personer passerar utbildningen för att bli yrkesverksamma lärare har regeringen genomfört ett antal bristfälliga reformer som dessutom förändras om och om. Regeringen har bevisligen fört en slarvig politik för Sveriges lärare.

Stockholm den 25 april 2014

Jabar Amin (MP)

Esabelle Dingizian (MP)

Peter Rådberg (MP)

Agneta Luttröpp (MP)